

[Lysholt Hansen.]

Det, vi har fået præsenteret, er for det første en nedskæring af købekraften, så der ikke i 1970 bliver tale om levefods fremgang, men måske endda om direkte nedgang for hovedparten af de aktivt beskæftigede. For at nå det, bruger man dels udskrivningsprocenten, dels kommunerne, der på grund af byrdefordelingsreformen præsenterer borgerne for en gennemsnitlig stigning i kommuneskatterne på 17-18 pct. samtidig med den stærke stigning i statskatten. For det andet kommer man med en begrænsning af byggeriet gennem høj rente, kreditstramning, lavere lånegrænser, kortere løbetider for lånene samt forhøjelsen af lejeværdien i parcelhuse, for det tredje med en begrænsning af kommunernes investeringsaktivitet gennem kreditstramning og fratagelse af lånemuligheder, for det fjerde med en stærk nedskæring af mulighederne for enhver reformlovgivning, der koster penge, og endelig for det femte kommer man for erhvervslivet med en fortsat kreditstramning, der også hæmmer investeringerne i de dele af erhvervslivet, som eksporterer eller producerer til hjemmemarkedet i konkurrence med udlandet. Regeringen kan ikke i god tro præsentrere dette som sin økonomiske politik for udviklingen i 1970'erne. Det lugter mere af, at man lægger op til at kunne byde vælgerne lidt mundgodt forud for næste valg i håb om, at de så har glemt det, der er sket.

Den hårde realitet er imidlertid, at en for stærk stramning fører til stagnation i produktion og levefod, til nedgang i beskæftigelsen og nedgang i byggeriet. Det er klart, at det hjælper på renten og betalingsbalancen, men jeg spørger: er det meningen, at 1970 skal være et relativt godt år for renten og betalingsbalancen, ligesom 1968 var det, men et dårligt år for beskæftigelse og levefod? Og er det meningen, at 1971 ligesom 1969 skal være et bedre år for beskæftigelse og levefod, men et dårligt år for renten og betalingsbalancen? Det er selvfølgelig en form for langsigtet politik — godt nok ikke med henblik på den økonomiske udvikling, men mere med henblik på en valgdato; jeg tror blot ikke, at det virker. Jeg vil derfor i stedet foreslå regeringen, at den foretager nogle fornyede overvejelser, og hvis regeringen kan påvise, at der i 1970 optræder fak-

torer, som gør det nødvendigt at foretage en vis økonomisk stramning, er vi til at tale med. Men det kan ikke nytte, at man kommer med nogle økonomiske tabeller, der viser, hvordan det er gået i visse perioder af det forløbne år.

Vi mener ikke, det er rimeligt, at store dele af befolkningen skal imødesee en direkte nedgang i deres forbrug, mens andre inden for den forbrugsudvidelse på ca. 2 pct., som finansministeren siger der vil blive mulighed for i det kommende år, kan få en klækkelig forbrugsudvidelse. Det kan nok give anledning til tanker og overvejelser, at forhøjelsen af bankernes rentemarginal fra 4,03 pct. i 1959 til ca. 5,6 pct. i 1969 har bevirket, at hovedbankernes bruttoindkomst er mere end femdoblet i dette tiår, og at hovedbankernes bruttoindkomst i forhold til deres aktiekapital er steget fra 24 pct. i 1959 til 41 pct. i 1968, og tilsvarende er det i øvrigt næsten gået for samtlige banker. Det er et af de områder, der må med ind i drøftelserne, når vi skal tilrettelægge den økonomiske politik for en årække frem i tiden. Vi kan ikke lade denne del af kapitalmarkedet ude af billedet så lidt som det grå marked, som regeringens forslag vil betyde en kraftig opbakning af, og det sorte marked, som jeg også ser vil få gyldne tider. Vi må have disse ting med ind i behandlingen i den tid, det kommende udvalg nu skal arbejde, samtidig med at vi i finansudvalget begynder den gennemgang af forslaget til finanslov, som vi skal i gang med i den kommende uge.

Ivar Nørgaard: Med den begrundelse, at den økonomiske politik ventes at blive et væsentligt emne i dagens debat, har økonomiministeren i går givet tinget en samlet oversigt over regeringens planer. Da regeringens økonomiske politik hidtil ikke har været særlig præget af planer, må det siges at være en slags fremskridt, at regeringen nu søger at skitsere sine planer. Det havde naturligvis været endnu bedre, hvis der var tale om planer med konstruktivt indhold, som kunne løse vores problemer.

Socialdemokratiet er enigt med regeringen i, at det er nødvendigt at øge den samlede opsparring; men vi finder, at regeringens forslag til stimulering af opsparringen hverken er særlig effektive eller socialt ret-